

Wyjazdy wypoczynkowe Polaków w 2015 roku i plany na rok 2016

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

- ▶ W roku 2015 nieco ponad połowa dorosłych Polaków (51%) wypoczywała poza miejscem zamieszkania przynajmniej raz przez co najmniej dwa dni.
- ▶ W ubiegłym roku, podobnie jak w latach poprzednich, Polacy najczęściej wypoczywali w kraju (43% ogółu badanych, 85% wyjeżdżających w celach wypoczynkowych). Za granicą wypoczywał co piąty dorosły Polak (20%), co stanowi 40% wyjeżdżających w celach wypoczynkowych na co najmniej dwa dni.
- ▶ Tak jak w poprzednich latach najczęstszym powodem rezygnacji z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych był brak pieniędzy na taki wyjazd (35% wskazań wśród niewyjeżdżających).
- ▶ W 2016 roku 56% dorosłych (o 2 punkty procentowe mniej niż przed rokiem) deklaruje, że zamierza wyjechać poza miejsce stałego zamieszkania na co najmniej dwa dni w celach wypoczynkowych lub turystycznych. Ponad połowa planujących taki wyjazd (51%, tj. 29% ogółu) zamierza wypoczywać wyłącznie w kraju, co dziewiąty (11%, 6% ogółu) chciałby spędzić czas wyłącznie za granicą, a blisko co trzeci (32%, 18% ogółu) połączyłby wypoczynek krajowy i zagraniczny.

Początek roku to czas różnego rodzaju podsumowań i planów na nadchodzące miesiące. Tak jak w latach poprzednich, w styczniowym badaniu¹ zapytaliśmy Polaków o ich ubiegłoroczne wyjazdy wypoczynkowe oraz o plany na obecny rok.

ILU POLAKÓW WYJECHAŁO W 2015 ROKU NA WYPOCZYNEK

Dla celów porównawczych, tak jak w trzech poprzednich latach, pytaliśmy naszych respondentów o wszystkie wyjazdy turystyczno-wypoczynkowe z przynajmniej jednym noclegiem w odwiedzanym miejscu. Pominięte zostały natomiast wypadki jednodniowe (bez noclegu), nawet jeśli ich celem był wyłącznie wypoczynek poza miejscem zamieszkania. W związku z tym uzyskane obecnie wyniki nie są w pełni porównywalne z najnowszymi oficjalnymi statystykami dotyczącymi wyjazdów turystycznych, które od 2014 roku – zgodnie z obowiązującą w UE metodologią² – obejmują obok „turystów” (tzn. odwiedzających, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystali z zakwaterowania w odwiedzanym miejscu) również tzw. odwiedzających jednodniowych (beznoclegowych)³.

W roku 2015 na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania wyjechało nieco mniej dorosłych Polaków niż rok wcześniej (51%, spadek o 2 punkty procentowe), nadal jednak znacząco więcej (o 5 punktów) niż w latach 2012–2013. Warto przypomnieć, iż na początku 2015 roku⁴ plany wyjazdowe miało aż 58% badanych, a zatem widać, iż znaczącej grupie nie udało się spełnić ubiegłorocznych zamierzeń w tym zakresie.

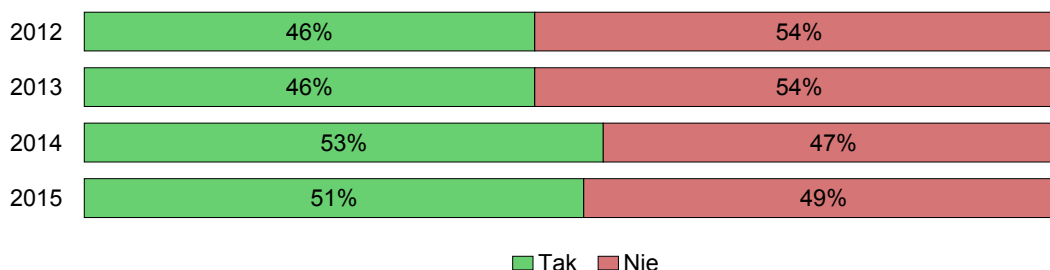
¹ **Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (308) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 7–14 stycznia 2016 roku na liczącej 1063 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.**

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 692/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie turystyki i uchylające dyrektywę Rady 95/57/WE.

³ <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/turystyka-w-2014-r-,1,12.html>

⁴ Zob. komunikat CBOS „Wyjazdy wypoczynkowe Polaków w 2014 roku i plany na rok 2015”, luty 2015 (oprac. B. Badora).

RYS. 1. CZY W MINIONYM ROKU WYJEŹDŹAŁ(A) PAN(I) W CELACH WYPOCZYNKOWYCH LUB TURYSTYCZNYCH NA CO NAJMNIJ 2 DNI? CHODZI O WYJAZDY Z CO NAJMNIJ JEDNYM NOCLEGIEM.

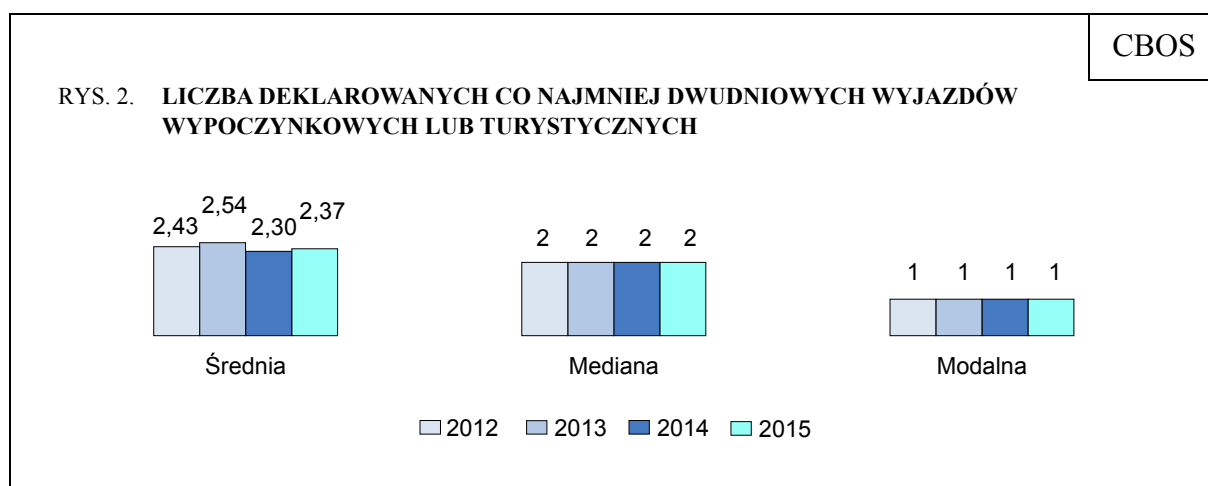
Analizy wielozmiennowe⁵ wykazują, że korzystanie z wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych w roku 2015 związane było przede wszystkim z poziomem wykształcenia badanych: im jest on wyższy, tym częstsze korzystanie z takiej formy wypoczynku (zob. tabele aneksowe). Tak jak w poprzednich latach jedynie wśród osób z wyższym i średnim wykształceniem większość skorzystała w 2015 roku z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania, choć warto też zauważyć, że wśród badanych z wykształceniem wyższym nieco ubyło wyjeżdżających (z 81% w roku 2014 do 78% w 2015). Ponadto w ubiegłym roku z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych poza miejsce stałego zamieszkania w przeważającej większości korzystali respondenci zaliczający się do kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (87%), pracownicy administracyjno-biurowi (76%) oraz uczniowie i studenci (80%). W celach wypoczynkowych wyjeżdżała także przeważająca większość mieszkańców wielkich miast (81% z liczących co najmniej 500 tys. ludności), respondentów dysponujących miesięcznym dochodem *per capita* w wysokości co najmniej 2000 zł (82%) oraz najmłodszych badanych (74% w grupie wiekowej 18–24 lata).

Tak jak w poprzednich latach, grupą zawodową najrzadziej korzystającą z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych są rolnicy indywidualni (19%). Jeszcze rzadziej z tego typu wyjazdów korzystają renciści (17%). Rezygnacja z wyjazdów wypoczynkowych uwzględniających przynajmniej jeden nocleg poza domem wiąże się także z niską oceną własnych warunków materialnych (spośród osób źle oceniających warunki materialne swojego gospodarstwa domowego wyjeżdżało tylko 18%).

⁵ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

ILE RAZY POLACY WYJEŹDZAJĄ NA WYPOCZYNEK

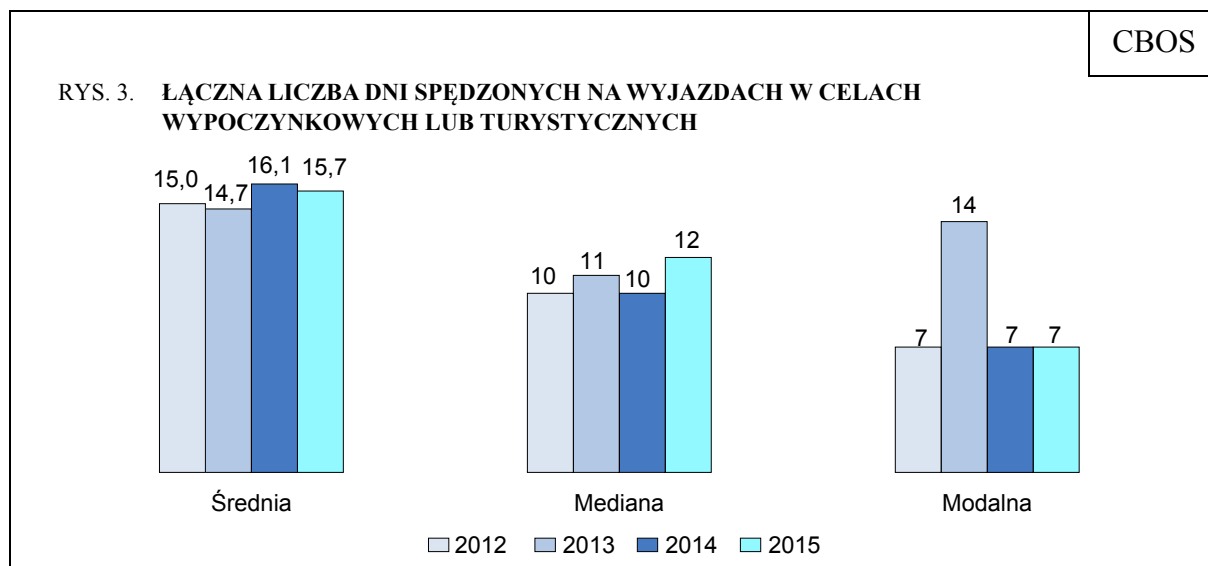
Podobnie jak w latach 2012–2014, Polacy wypoczywający w 2015 roku przez co najmniej dwa dni poza miejscem stałego zamieszkania wyjeżdżali przeciętnie dwa razy (średnia arytmetyczna liczby takich wyjazdów wyniosła 2,37, a mediana 2), jednak – podobnie jak w latach 2012–2014 – największą grupę korzystających z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych stanowiły osoby, które wyjeżdżały tylko raz (wartość modalna, którą wymieniło 40% wyjeżdżających, co stanowi 20% ogółu badanych). W porównaniu z rokiem 2014 spadł zarówno odsetek tych, którzy tylko raz wyjechali poza miejsce zamieszkania na co najmniej dwudniowy wypoczynek, jak i korzystających z takich wyjazdów co najmniej dwukrotnie (odpowiednio: o 2 punkty procentowe i 1 punkt).

Tak jak w trzech poprzednich latach, wśród respondentów wypoczywających więcej niż raz poza miejscem zamieszkania największą grupę stanowią ci, którzy wyjeżdżali dwa razy (25% wyjeżdżających, tj. 12% ogółu). Znacząca jest też liczba osób, które w celach wypoczynkowych wyjeżdżały trzy razy (19% wyjeżdżających, tj. 10% ogółu). Warto też dodać, iż w porównaniu z rokiem 2014 podwoiła się niewielka grupa badanych wyjeżdżających w roku ubiegłym poza miejsce zamieszkania w celach wypoczynkowych lub turystycznych co najmniej dziesięć razy (2% wyjeżdżających, 1% ogółu).

ŁĄCZNY CZAS TRWANIA WYPOCZYNKU POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA

Spośród osób, które w 2015 roku wyjeżdżały w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej dwa dni, ponad połowa (52%) spędziła poza domem łącznie nie więcej niż 12 dni (mediana). Jest to okres nieco dłuższy niż w roku 2014. Jednak w ubiegłym roku, tak jak poprzednio, Polacy najczęściej wypoczywali poza domem tylko 7 dni (modalna). Taką łączną długość wypoczynku deklaruje co dziesiąty wyjeżdżający, tj. 5% ogółu badanych. Natomiast przeciętnie w roku 2015 Polacy wypoczywali poza miejscem zamieszkania łącznie 16 dni (średnia arytmetyczna 15,7). Łączny czas trwania zeszłorocznego wypoczynku dorosłych Polaków poza miejscem ich zamieszkania był zatem zbliżony do czasu trwania wypoczynku w latach 2012–2014 (na co wskazują wszystkie wymienione miary tendencji centralnej rozkładów danych za lata 2012–2015).

W roku 2015 mniej osób niż w 2014 skorzystało z wypoczynku trwającego łącznie nie dłużej niż 7 dni (32% wyjeżdżających, spadek o 4 punkty procentowe). Nieco zmniejszył się także odsetek wyjeżdżających, którzy poza miejscem stałego zamieszkania wypoczywali od 15 do 21 dni (15% wyjeżdżających, spadek o 2 punkty). W porównaniu z rokiem 2014 nieco więcej badanych wyjechało natomiast w celach wypoczynkowych lub turystycznych łącznie na 8–14 dni (31% wyjeżdżających, wzrost o 2 punkty). Zwiększył się także odsetek osób wypoczywających poza miejscem zamieszkania co najmniej 22 dni (21% wyjeżdżających, wzrost o 3 punkty). Należy jednak zauważyć, iż generalnie co najmniej od dziesięciu lat zmiany w liczbie dni, jakie przeznaczają Polacy na wypoczynek wyjazdowy w ciągu roku kalendarzowego, są niewielkie.

Tabela 1

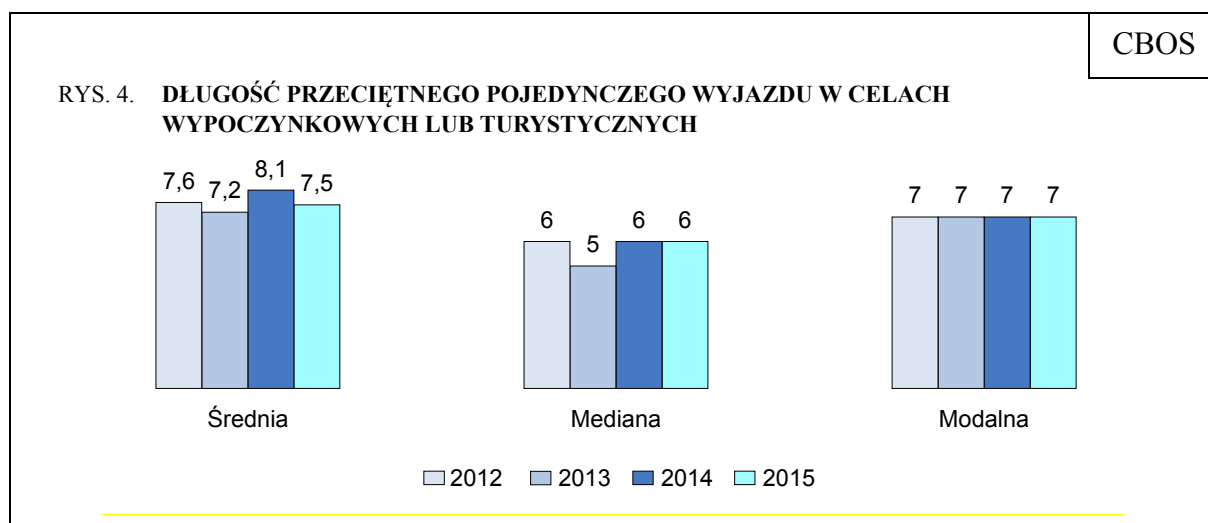
Ile w sumie dni trwał (lub będzie trwał)* Pana(i) tegoroczny wypoczynek poza miejscem zamieszkania?	Deklarowana łączna długość wypoczynku w kolejnych latach:												
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	N=344	N=341	N=333	N=341	N=324	N=415	N=432	N=371	N=416	N=567	N=490	N=532	N=537
	w procentach**												
Do 7 dni	23	28	35	27	27	33	28	31	33	37	35	36	32
Od 8 do 14 dni	27	26	26	30	28	31	32	35	32	29	33	29	31
Od 15 do 21 dni	16	18	16	17	18	18	21	12	17	17	14	17	15
Od 22 do 30 dni	16	13	10	9	10	10	10	12	8	10	11	10	12
Powyżej 30 dni	11	7	10	9	8	8	8	6	6	8	7	8	9
Brak danych o liczbie dni	6	8	3	8	9	0	2	4	4	0	0	0	0
Średnia liczba dni wypoczynku poza miejscem zamieszkania	19,8	16,6	18,3	16,7	17,3	16,5	16,9	14,7	16,3	15,0	14,7	16,1	15,7

* Badania w latach 2003–2011 przeprowadzone zostały przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

** Odsetek ogólnej liczby respondentów, którzy wyjeżdżali na wypoczynek poza miejsce zamieszkania

DŁUGOŚĆ POJEDYNCZYCH WYJAZDÓW

Od 2012 roku długość przeciętnego pojedynczego wyjazdu w celach wypoczynkowych lub turystycznych niemal się nie zmienia. Tak jak poprzednio, w roku 2015 najpopularniejsze wśród dorosłych Polaków były wyjazdy mniej więcej tygodniowe. Wskazują na to statystyki dotyczące długości przeciętnego pojedynczego wyjazdu, które w odniesieniu do roku 2015 kształtują się następująco: średnia arytmetyczna – 7,5 dnia, mediana – 6 dni, modalna – 7 dni.

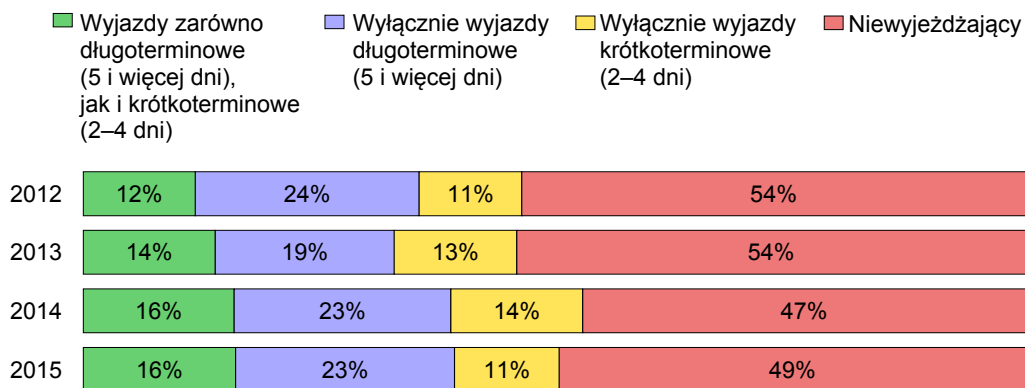
Od 2012 roku analizujemy długość wyjazdów wypoczynkowych zgodnie z międzynarodową metodologią⁶, według której wyróżnia się dwa rodzaje wyjazdów turystycznych w zależności od czasu ich trwania:

- a) wyjazdy długookresowe, czyli trwające co najmniej 5 dni (4 lub więcej noclegów),
- b) wyjazdy krótkookresowe, czyli trwające 2–4 dni (1–3 noclegi).

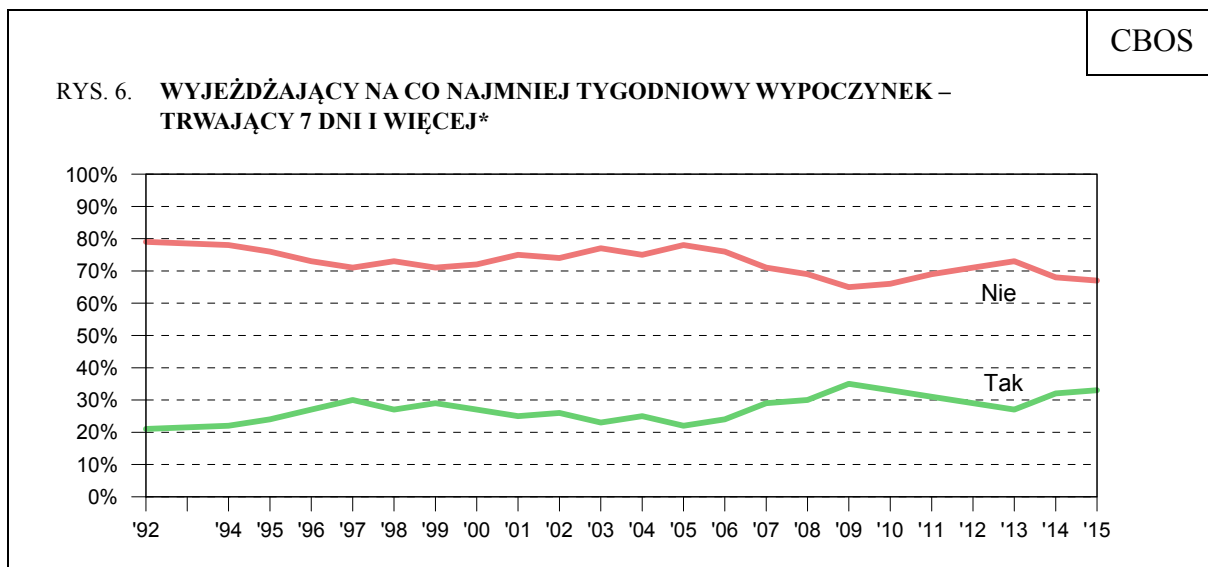
Stwierdzony ogólny spadek odsetka dorosłych Polaków, którzy wyjechali na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania wynika bezpośrednio ze zmniejszenia się, w porównaniu z rokiem poprzednim, grupy badanych wyjeżdżających wyłącznie na wypoczynek trwający 2–4 dni (11%, spadek o 3 punkty procentowe). W roku 2015, tak samo jak w 2014, przynajmniej raz w wyjeździe długoterminowym, trwającym 5 lub więcej dni uczestniczyło 39% dorosłych Polaków, natomiast w wyjeździe krótkoterminowym, trwającym 2–4 dni brało udział ogółem 27% badanych, czyli mniej (o 3 punkty) niż przed rokiem, ale tyle samo co w roku 2013.

⁶ Por. przypisy 2 i 3.

RYS. 5. DŁUGOŚĆ WYJAZDÓW WYPOCZYNKOWYCH W LATACH 2012–2015

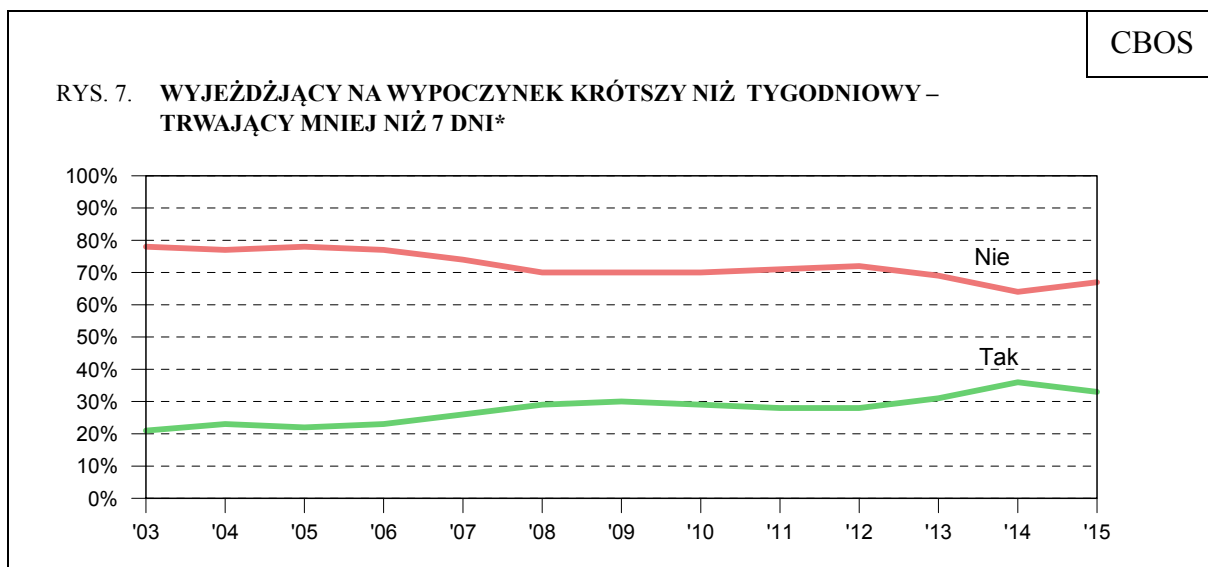

Warto jeszcze raz przyjrzeć się wyjazdom wypoczynkowym Polaków w dłuższej perspektywie czasowej. Przez niemal dwadzieścia lat (do roku 2011 włącznie) pytaliśmy Polaków o wyjazdy na co najmniej tygodniowy wypoczynek. W roku 2015 na trwający co najmniej siedem dni kalendarzowych wypoczynek wyjechało poza miejsce zamieszkania nieznacznie więcej dorosłych Polaków niż rok wcześniej (33%, wzrost o 1 punkt procentowy). W porównaniu z rokiem 2013 grupa badanych, którzy w ciągu roku wyjechali na co najmniej tygodniowy wypoczynek, zwiększyła się łącznie aż o 6 punktów procentowych, nadal jednak było ich nieco mniej (o 2 punkty) niż w najlepszym pod tym względem roku 2009. Warto też pamiętać, iż w stosunku do początku lat dziewięćdziesiątych odsetek dorosłych Polaków, którzy korzystali z takiego wypoczynku, jest znacząco wyższy.

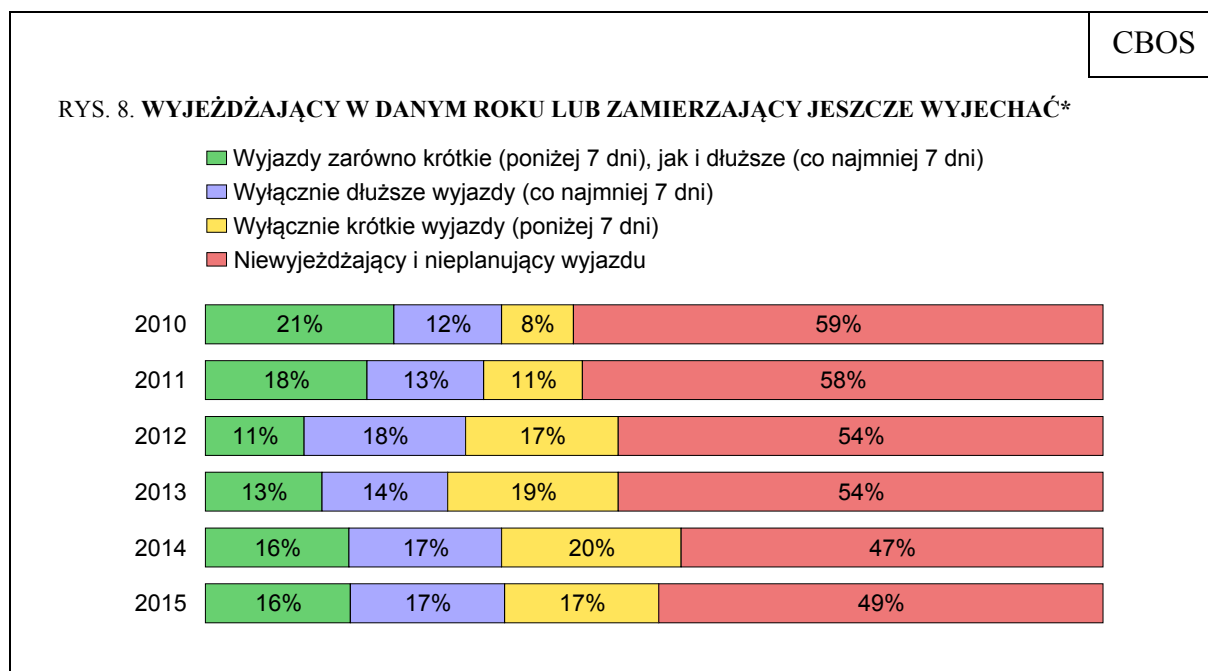
* W roku 1993 nie było pomiaru. W latach 1992–2002 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) na co najmniej tygodniowy wypoczynek?”, a w latach 2003–2011: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na co najmniej tygodniowy wypoczynek?”. W odniesieniu do lat 2012–2013 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z wyjazdów

W latach 2003–2011 do pytań o wyjazdy na dłuższy, co najmniej tygodniowy, wypoczynek dołączyliśmy pytania o wyjazdy kilkudniowe, trwające mniej niż siedem dni. W roku 2015 z tego typu wyjazdów skorzystała jedna trzecia Polaków (33%) – nieco mniej niż w rekordowym pod tym względem 2014 roku (spadek o 3 punkty procentowe).

* W latach 2003–2011 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na wypoczynek krótszy niż tygodniowy – trwający mniej niż 7 dni?”. W odniesieniu do lat 2012–2013 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z wyjazdów

Porównanie danych dotyczących roku 2015 i 2014 pokazuje, iż na stwierdzony ogólny spadek odsetka dorosłych Polaków, którzy wyjechali na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania, wpłynęło zmniejszenie się (z 20% do 17%) grupy badanych wyjeżdżających wyłącznie na krótki wypoczynek trwający poniżej 7 dni (stanowili oni najliczniejsze grupy w latach 2013–2014).

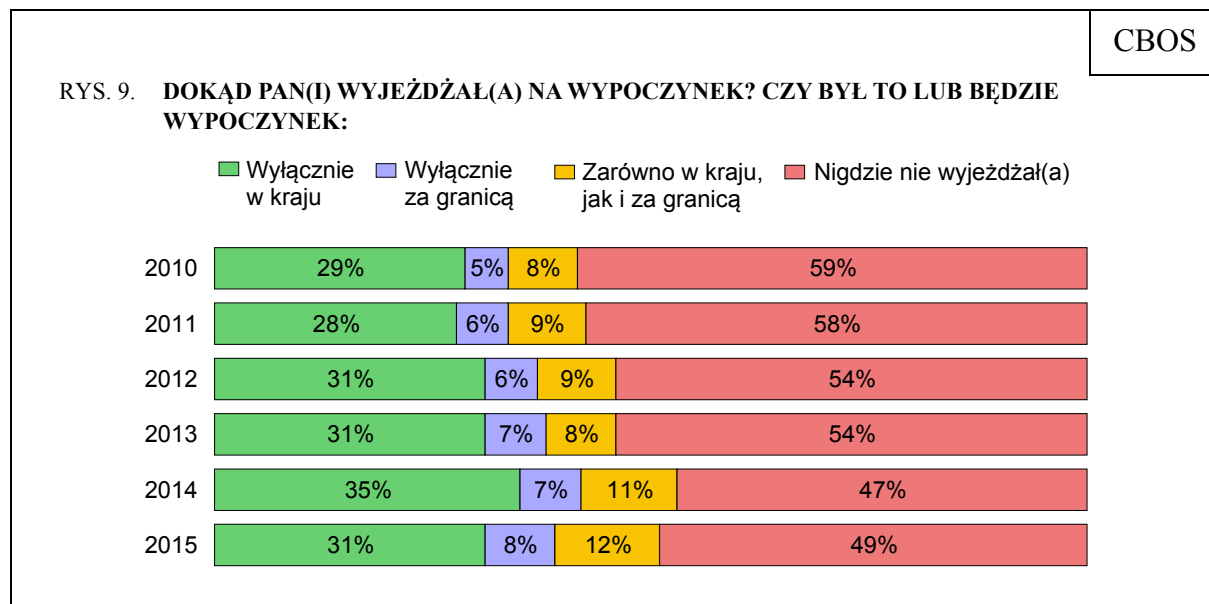

* Badania w latach 2003–2011 przeprowadzone zostały przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

GDZIE WYPOCZYWALI WYJEŹDŹAJĄCY POLACY

W roku 2015, podobnie jak w latach poprzednich, Polacy wypoczywali najczęściej w kraju (43% ogółu, 85% wyjeżdżających w celach wypoczynkowych), jednak w porównaniu z rokiem 2014 odsetek korzystających z krajowych wyjazdów wypoczynkowych i turystycznych łącznie zmniejszył się o 3 punkty procentowe, przy czym o 4 punkty ubyło wypoczywających wyłącznie w kraju, a o 1 punkt przybyło łączących wypoczynek krajowy z zagranicznym. W ubiegłym roku ponownie natomiast przybyło dorosłych Polaków wypoczywających za granicą (wzrost z 18% w roku 2014 do 20% w 2015, co stanowi 40% wyjeżdżających w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej dwa dni). Warto też zwrócić uwagę na grupę osób wypoczywających wyłącznie za granicą. Wprawdzie w krótszych okresach nie zmieniała się ona zasadniczo, ale w porównaniu z rokiem 2010 zwiększyła się o 3 punkty procentowe (do 8% w 2015 roku), a łącznie z wypoczywającymi

zarówno w kraju, jak i poza jego granicami odsetek wyjeżdżających za granicę wzrósł w ciągu ostatnich pięciu lat o 7 punktów. Porównanie wyników badań pokazuje też, że ubiegłoroczny spadek ogólnej liczby wypoczywających na wyjeździe wiąże się ze zmniejszeniem się grupy Polaków, którzy wybrali wyłącznie wyjazdy krajowe.

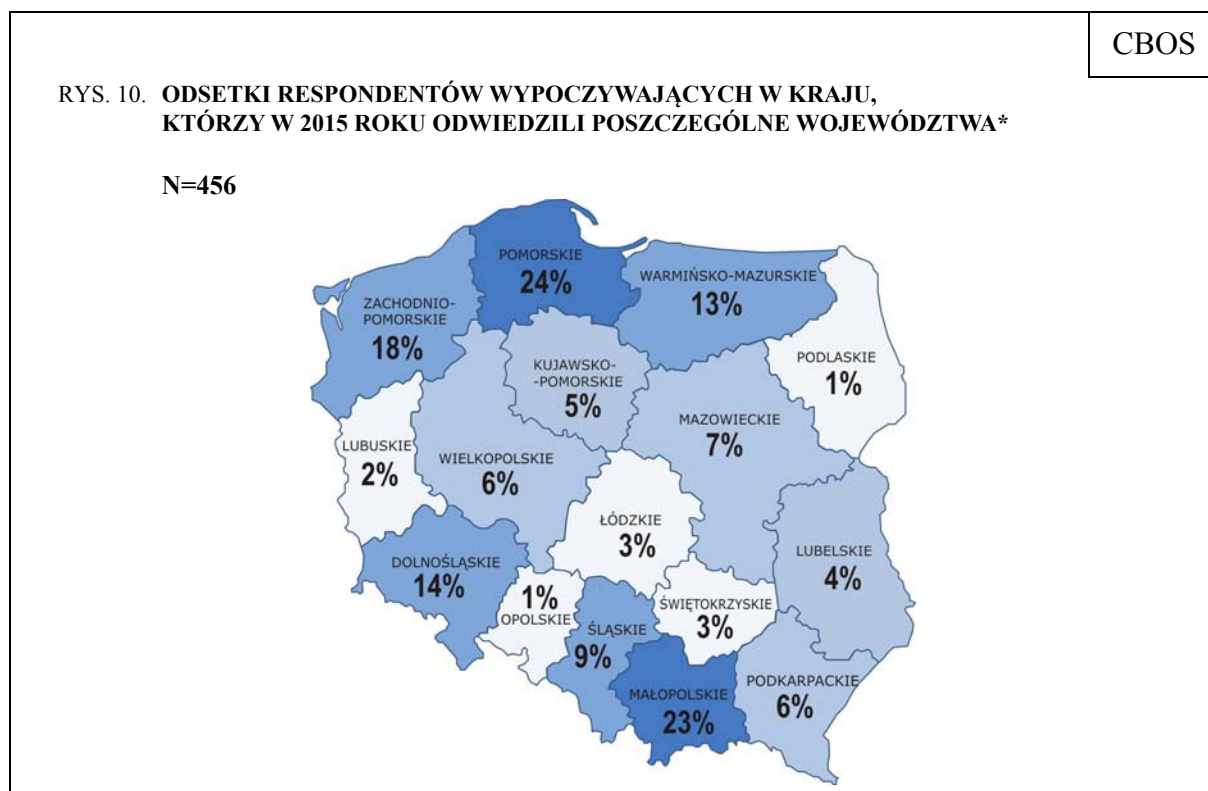

* Badania w latach 2010–2011 przeprowadzone zostały przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

Korzystanie w 2015 roku z wypoczynku krajowego z przynajmniej jednym noclegiem w odwiedzanym miejscu różnicuje przede wszystkim poziom wykształcenia. W ten sposób wypoczywało ponad dwie trzecie badanych z wyższym wykształceniem (67%), połowa respondentów z wykształceniem średnim (50%) i tylko co czwarty mający wykształcenie zasadnicze zawodowe lub gimnazjalne/podstawowe (po 25%). Natomiast z co najmniej dwudniowych wyjazdów zagranicznych w celach wypoczynkowych lub turystycznych najczęściej korzystali badani zaliczający się do kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (49%), specjaliści średniego szczebla i technicy (40%), uczniowie i studenci (38%) oraz pracujący na własny rachunek poza rolnictwem (37%).

WYJAZDY KRAJOWE

Respondentów, którzy w roku 2015 przynajmniej raz przez co najmniej dwa dni wypoczywali w kraju poza miejscem zamieszkania, zapytaliśmy, gdzie, w jakim regionie Polski spędzali urlop. Tak jak w latach wcześniejszych, w miarę możliwości, odpowiedzi na to otwarte pytanie zostały zaklasyfikowane według województw. Jak przed rokiem⁷, liderami tak utworzonego rankingu są dwa województwa: pomorskie i małopolskie (odpowiednio: 24% i 23% wypoczywających w kraju przez co najmniej dwa dni, tj. po 10% ogółu dorosłych Polaków). W 2015 roku pięć najpopularniejszych województw, czyli pomorskie, małopolskie, zachodniopomorskie, dolnośląskie i warmińsko-mazurskie, odwiedziło nieco więcej osób wypoczywających w Polsce niż rok wcześniej. Nieco mniej korzystających z krajowego wypoczynku wybrało natomiast cztery kolejne województwa w tym rankingu, czyli śląskie, mazowieckie, podkarpackie i wielkopolskie.

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany region wielokrotnie

⁷ Por. przypis 4.

Tabela 2

Gdzie – w jakiej miejscowości, jakim regionie kraju – Pan(i) wypoczywał(a)? Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek w kraju			
	Odsetki respondentów, którzy odwiedzili poszczególne regiony*		
	2013	2014	2015
	(N=416)	(N=463)	(N=456)
Odpowiedzi na pytanie otwarte zaklasyfikowane wg województw:			
Pomorskie	19	23	24
Małopolskie	26	21	23
Zachodniopomorskie	17	16	18
Dolnośląskie	12	13	14
Warmińsko-mazurskie	12	10	13
Śląskie	10	12	9
Mazowieckie	8	11	7
Podkarpackie	6	8	6
Wielkopolskie	6	8	6
Kujawsko-pomorskie	4	5	5
Lubelskie	6	4	4
Świętokrzyskie	3	2	3
Łódzkie	3	3	3
Lubuskie	4	3	2
Podlaskie	3	3	1
Opolskie	1	2	1
Odpowiedzi niemożliwe do przypisania do konkretnych województw:			
Morze, Bałtyk – ogólnie	6	8	9
Góry – ogólnie	3	3	4
Nad jeziorami, nad wodą – ogólnie	1	1	1
Pomorze – ogólnie	2	<1	1
Objazd Polski – ogólnie	0	0	1
Beskidy – ogólnie	<1	1	<1
Polska centralna – ogólnie	0	0	<1
Działka – ogólnie	0	0	<1

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany rejon wielokrotnie.

Odpowiedzi nie sumują się do 100%, gdyż część respondentów wyjeżdżała więcej niż raz lub za jednym razem odwiedzała więcej niż jedno województwo

WYJAZDY ZAGRANICZNE

Czwarty rok z rzędu w styczniowym badaniu pytaliśmy Polaków, którzy wypoczywali za granicą, jakie kraje odwiedzili. Uzyskane odpowiedzi pokazują, że w 2015 roku – tak jak poprzednio – większość respondentów wyjeżdżających za granicę w celach wypoczynkowych lub turystycznych wybierała kierunki europejskie.

W ubiegłym roku najwięcej osób odwiedziło Włochy lub Niemcy (po 15% wyjeżdżających za granicę w celach turystyczno-wypoczynkowych, co stanowi 3% ogółu

dorosłych Polaków). Warto przypomnieć, iż w latach 2012–2014⁸ najczęściej osób wypoczywało w Niemczech, a Włochy, choć również znajdowały się w czołówce rankingu popularności, odwiedzane były przez znacznie mniejsze grupy badanych. W 2015 roku Włochy odwiedziło niemal dwukrotnie więcej niż w roku 2014 wypoczywających za granicą Polaków (wzrost 8% do 15%), natomiast mniej wypoczywało w Niemczech (spadek o 7 punktów, do 15%). Należy też dodać, że wzrost popularności Włoch jako miejsca wypoczynku nastąpił wraz ze wzrostem odsetka ogółu Polaków spędzających urlop za granicą.

Kolejne kraje pod względem popularności wśród polskich turystów w 2015 roku to Grecja i Wielka Brytania (po 11% wyjeżdżających za granicę, tj. 2% ogółu dorosłych). Oba te kraje odwiedziło więcej Polaków niż rok wcześniej (wzrost odpowiednio o 6 i 4 punkty procentowe wśród ogółu wyjeżdżających za granicę). Od 2012 roku w niewielkim zakresie zmienia się odsetek Polaków odwiedzających Hiszpanię (w 2015 roku odwiedziło ją 10% wypoczywających za granicą, co stanowi 2% ogółu). W porównaniu z rokiem 2014 na popularności straciła natomiast Chorwacja (9% wyjeżdżających, 2% ogółu), a zyskała Austria (8% wyjeżdżających, 2% ogółu). Mniej osób niż w poprzednich latach odwiedziło Czechy, natomiast nieco więcej Słowację (po 7% wyjeżdżających, po 1% ogółu). W czołówce tego rankingu ponownie znalazła się Turcja oraz ciesząca się wzrostem popularności Bułgaria (po 6% wyjeżdżających, po 1% ogółu), a także Francja (5% wyjeżdżających, 1% ogółu) i – znacznie tracące w stosunku do lat 2013–2014 – Węgry (4% wyjeżdżających, 1% ogółu).

Tabela 3

W jakim kraju/krajach* Pan(i) wypoczywał(a)?				
Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek za granicą				
	2012	2013	2014	2015
	(N=187)	(N=161)	(N=177)	(N=213)
w procentach				
Włochy	11	10	8	15
Niemcy	14	19	22	15
Grecja	5	4	5	11
Wielka Brytania	7	6	7	11
Hiszpania	10	9	9	10
Chorwacja	12	10	14	9
Austria	7	6	4	8
Czechy	11	10	13	7
Słowacja	6	7	5	7

⁸ Por. przypis 4.

Tabela 3 (cd.)

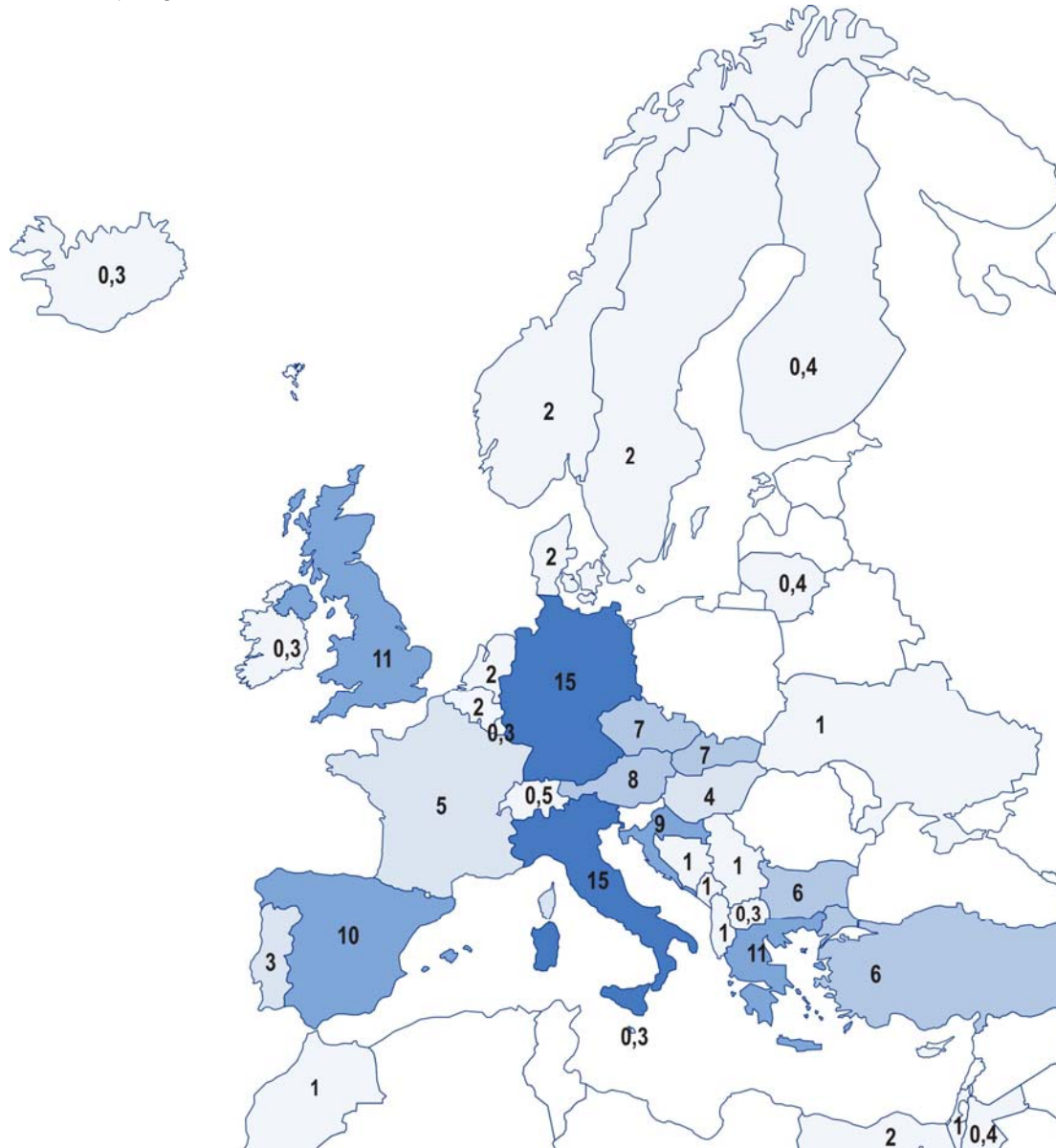
W jakim kraju/krajach* Pan(i) wypoczywał(a)?				
Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek za granicą				
	2012	2013	2014	2015
	(N=187)	(N=161)	(N=177)	(N=213)
w procentach				
Turcja	4	10	7	6
Bułgaria	1	4	2	6
Francja	8	8	6	5
Węgry	4	7	8	4
Portugalia	2	2	2	3
Dania	1	0	0	2
Szwecja	2	1	1	2
Holandia	5	3	5	2
Norwegia	2	1	3	2
Belgia	<1	2	3	2
Egipt	6	5	4	2
Bośnia i Hercegowina	0	1	1	1
Maroko	0	0	<1	1
Albania	<1	0	1	1
Japonia	0	0	0	1
Izrael	0	2	0	1
USA	1	1	<1	1
Tajlandia	0	0	1	1
Ukraina	3	4	1	1
Czarnogóra	3	1	0	1
Szwajcaria	<1	1	2	<1
Dominikana	0	0	1	<1
Malezja	0	1	0	<1
Jordania	0	1	0	<1
Indonezja	0	0	0	<1
Chiny	0	0	0	<1
Finlandia	0	0	0	<1
Brazylia	0	0	0	<1
Argentyna	0	0	0	<1
Meksyk	0	0	0	<1
Indie	0	0	0	<1
Litwa	1	3	3	<1
Kuba	0	0	1	<1
Wietnam	0	0	0	<1
Laos	0	0	0	<1
Kambodża	0	0	0	<1
Luksemburg	<1	1	0	<1
Islandia	1	0	0	<1
Tanzania	0	0	0	<1
Zjednoczone Emiraty Arabskie	0	1	0	<1
Macedonia	1	0	<1	<1
Malta	1	1	0	<1
Irlandia	2	2	1	<1

Procenty nie sumują się do 100, gdyż część respondentów wyjeżdżała za granicę więcej niż raz lub za jednym razem odwiedzała więcej niż jeden kraj. Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany kraj wielokrotnie

* W tabeli uwzględniono wyłącznie kraje wymienione przez respondentów jako cele podróży w 2015 roku

RYS. 11. ODSETKI RESPONDENTÓW WYPOCZYWAJĄCYCH ZA GRANICĄ, KTÓRZY W 2015 ROKU ODWIEDZILI POSZCZEGÓLNE KRAJE*

N=213

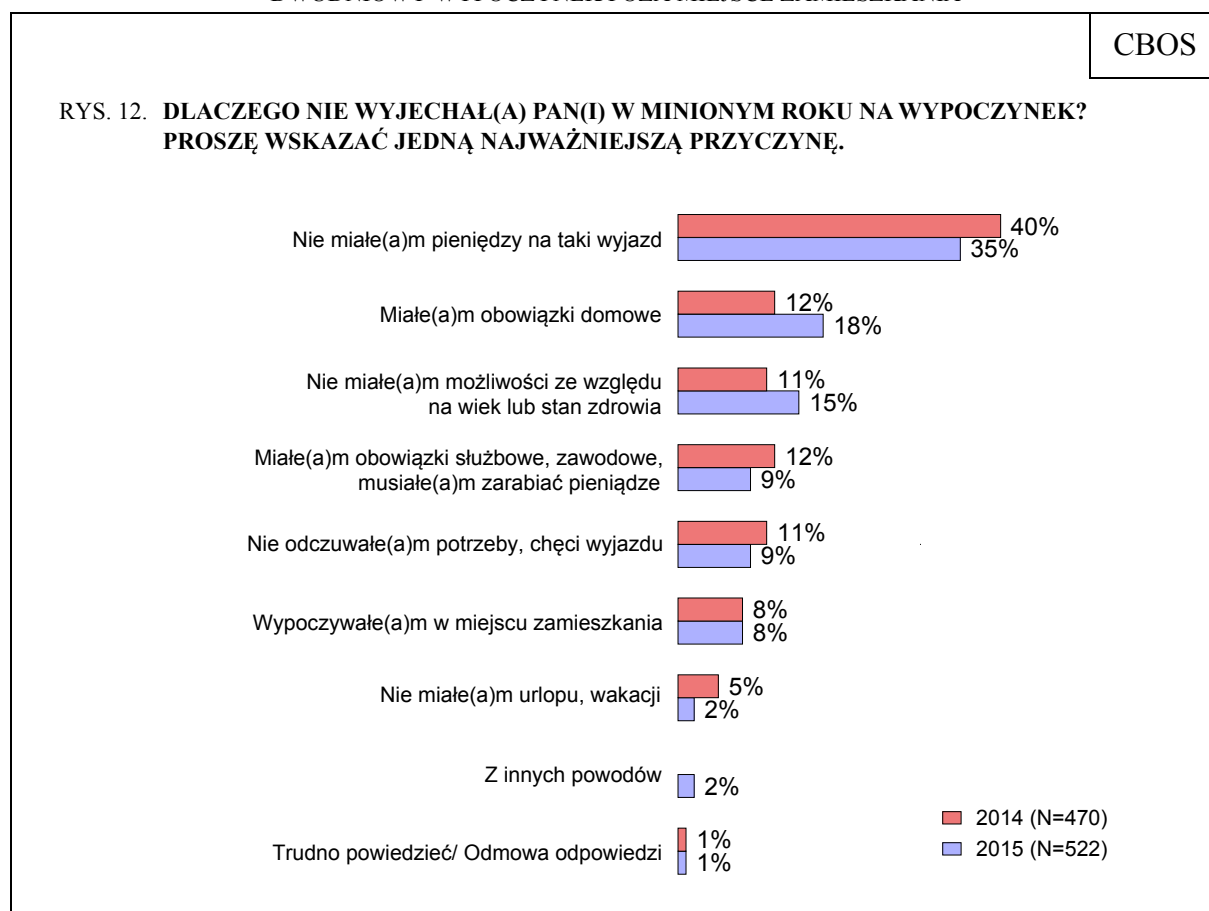

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany kraj wielokrotnie

POWODY REZYGNACJI Z WYJAZDÓW WYPOCZYNKOWYCH

Respondentów, którzy w 2015 roku ani razu nie wyjechali poza miejsce stałego zamieszkania na co najmniej dwudniowy wypoczynek, zapytaliśmy o przyczyny tego stanu rzeczy. Tak jak w poprzednich latach⁹, najczęściej wskazywanym powodem był brak środków finansowych (35% niewyjeżdżających). Warto jednak zauważyć, iż przyczyny finansowe wymieniło tym razem mniej badanych niż w odniesieniu do roku 2014 (spadek o 5 punktów procentowych), natomiast wzrosła częstość wskazań na obowiązki domowe, które jako najważniejszy powód rezygnacji z wyjazdu wypoczynkowego w 2015 roku podało 18% niewyjeżdżających (o 6 punktów więcej niż w odniesieniu do roku 2014) i tym samym znalazły się one na drugim miejscu wśród najważniejszych przyczyn rezygnacji z wyjazdów.

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRZY W LATACH 2014–2015 ANI RAZU NIE WYJECHAŁY NA CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA

⁹ Por. przypis 4.

Zwiększył się też odsetek respondentów, którzy rezygnację z wyjazdu wypoczynkowego motywowali wiekiem lub stanem zdrowia (o 4 punkty, do 15%) i dlatego ta przyczyna znalazła się obecnie na trzecim miejscu pod względem częstości wskazań. Po 9% niewyjeżdżających deklaruje, że nie mogło wyjechać ze względu na obowiązki zawodowe lub nie odczuwało takiej potrzeby czy chęci wyjazdu. Te dwie przyczyny rezygnacji wskazywano nieco rzadziej niż rok wcześniej. Niewiele mniej osób twierdzi, że wypoczywało w miejscu stałego zamieszkania (8%). Ta grupa pozostaje niezmienna od 2014 roku, zmniejszył się natomiast odsetek badanych deklarujących, że po prostu nie mieli urlopu (z 5% do 2%).

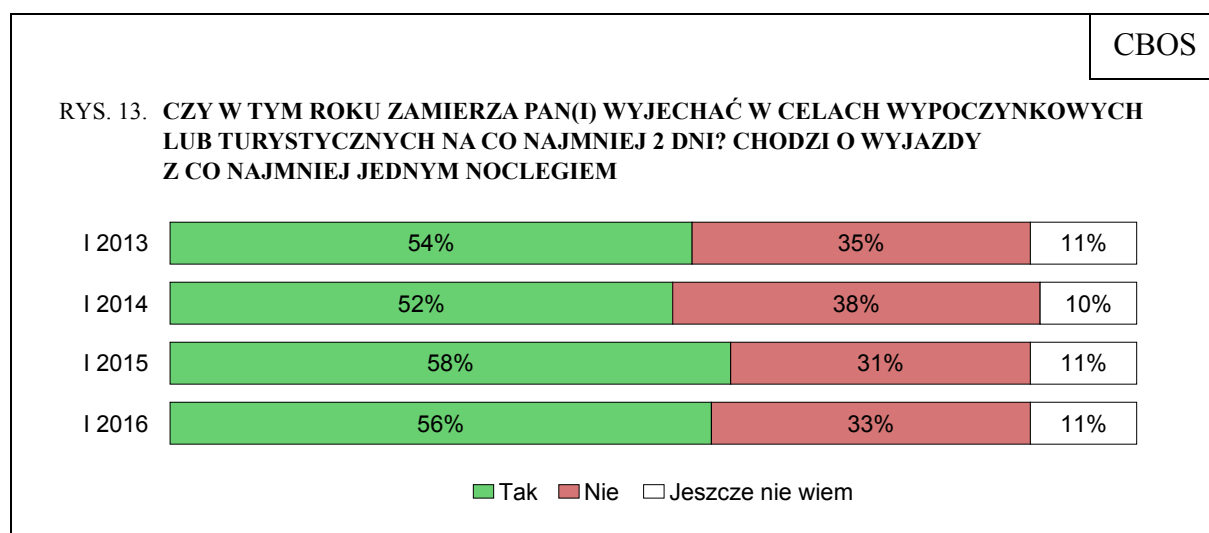
W 2015 roku, tak jak rok wcześniej, główne przyczyny rezygnacji z wyjazdów zależały od przynależności do grupy społeczno-demograficznej (zob. tabela aneksowa 2), a stwierdzone zależności są niemal takie same jak w roku 2014. Wskazywanie na brak pieniędzy jako przyczynę rezygnacji z wyjazdów w celach wypoczynkowych lub turystycznych jest związane w sposób istotny statystycznie przede wszystkim z oceną własnych warunków materialnych. Wśród osób niewyjeżdżających brak pieniędzy jako główną przyczynę rezygnacji z wypoczynku wskazało ponad trzy piąte (62%) źle oceniających swoją sytuację materialną. W grupie respondentów określających własne warunki materialne jako średnie powód ten podało nieco ponad dwie piąte (41%), natomiast wśród tych, którzy dobrze oceniają sytuację materialną swoich gospodarstw domowych – zaledwie 15%. Wskazywanie na brak pieniędzy jako przyczynę rezygnacji z wyjazdu wiąże się też z deklarowanym poziomem dochodów gospodarstw domowych – najczęstsze jest wśród badanych, których miesięczny dochód przypadający na jedną osobę w rodzinie nie przekracza 649 zł (54%), a najrzadsze wśród dysponujących kwotą 2000 zł *per capita* (12%).

Na obowiązki domowe częściej niż mieszkańcy miast wskazują mieszkańcy wsi (22%), a wśród rolników indywidualnych jest to najczęstsza przyczyna rezygnacji z wyjazdu na wypoczynek (31%), prawdopodobnie mają oni na myśli obowiązki związane także z prowadzeniem rodzinnego gospodarstwa rolnego. Wiek i stan zdrowia to główne przyczyny rezygnacji z tego typu wyjazdów wśród osób najstarszych, mających 65 lat i więcej (36% wskazań w tej grupie), a co za tym idzie – obok braku pieniędzy – jeden z dwóch najczęstszych powodów rezygnacji z takich wyjazdów wśród emerytów (29%).

Obowiązki zawodowe, konieczność zarabiania pieniędzy jako przyczynę rezygnacji z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych najczęściej wymieniają badani prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (51% tej grupy). Warto też zauważyć, iż na nieodczuwanie potrzeby wyjazdu i wypoczynek w miejscu zamieszkania częściej niż pozostali wskazują najmłodszy badani (odpowiednio: 24% i 20% w grupie wiekowej 18–24 lata) oraz uczniowie i studenci (37% z nich deklaruje, że wybrało wypoczynek w miejscu zamieszkania, a 26%, że nie odczuwało potrzeby wyjazdu).

PLANY NA 2016 ROK

W tym roku nieco mniej dorosłych Polaków niż przed rokiem deklaruje, że zamierza wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych poza miejsce stałego zamieszkania, korzystając przynajmniej przez jedną noc z zakwaterowania w odwiedzanym miejscu (56%, spadek o 2 punkty procentowe). Planujących wyjazdy wypoczynkowe jest jednak nadal trochę więcej niż w latach 2013–2014. W bieżącym roku nie zamierza wyjeżdżać na co najmniej dwudniowy wypoczynek co trzeci respondent (33%, wzrost o 2 punkty), a co dziewiąty (11%) jeszcze nie podjął decyzji w tym zakresie. Warto zaznaczyć, iż w roku ubiegłym, podobnie jak w 2013, na wypoczynek wyjechało mniej osób, niż planowało na początku roku¹⁰ (różnica w 2015 roku wyniosła 7 punktów procentowych), zatem trudno ocenić, czy tym razem uda się Polakom spełnić te zamierzenia.

¹⁰ Por. przypis 4.

Tak jak w minionych latach, co najmniej dwudniowe wyjazdy o charakterze wypoczynkowym lub turystycznym planują w 2016 roku przede wszystkim ci, którzy wyjeżdżali również w roku ubiegłym (87% z tej grupy). Na początku roku plany wyjazdu ma też niemal jedna czwarta osób, które w minionym roku nie korzystały z takiej formy wypoczynku (24%).

Tabela 4

Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.	Czy w minionym roku 2015 wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.	
	Tak	Nie
	w procentach	
Tak	87	24
Nie	5	62
Jeszcze nie wiem	8	14

Z analiz wielozmiennowych¹¹ wynika, iż częstość deklarowania zamiaru takiego wyjazdu rośnie przede wszystkim wraz z poziomem wykształcenia (zob. tabele aneksowe). W roku 2016, tak jak w poprzednich latach, z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania planuje skorzystać większość badanych z wykształceniem wyższym i średnim (odpowiednio: 82% i 64%) oraz tylko 39% absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i jedynie 33% osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym. Tegoroczne plany dotyczące wyjazdów wypoczynkowych zależą również od oceny warunków materialnych własnych gospodarstw domowych. Im jest ona wyższa, tym większe prawdopodobieństwo skorzystania z takiej formy wypoczynku. Co najmniej dwudniowy wyjazd w celach wypoczynkowych lub turystycznych w tym roku w zdecydowanej większości planują jedynie ci, którzy dobrze oceniają swoją sytuację materialną (70%). Wśród badanych żyjących na średnim poziomie takie plany ma 44%, a wśród źle oceniających warunki materialne swoich gospodarstw domowych jedynie nieco ponad jedna czwarta (26%). Ponadto warto zauważyć, że co najmniej dwudniowy wypoczynek wyjazdowy najczęściej planują badani zaliczający się do kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (89% tej grupy). Warto dodać, że – tak jak w poprzednich latach – grupą zawodową najrzadziej planującą co najmniej dwudniowe wyjazdy w celach wypoczynkowych lub turystycznych są rolnicy indywidualni (24%). Jeszcze rzadziej przewidują taki wyjazd w tym roku renciści (22%).

---

¹¹ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

Ponad połowa planujących w tym roku wyjazd na co najmniej dwudniowy wypoczynek zamierza wypoczywać wyłącznie w kraju (51%, co stanowi 29% ogółu badanych), co dziewiąty planujący wyjazd (11%, 6% ogółu) chciałby spędzić czas wyłącznie za granicą, a blisko co trzeci (32%, 18% ogółu) połączyłby wypoczynek krajowy i zagraniczny. Rozkład preferencji dotyczących kierunków tegorocznych wyjazdów jest zatem zbliżony do struktury wyjazdów ubiegłorocznych, choć warto zauważyć, iż nieco więcej osób (o 4 punkty procentowe) chciałoby w tym roku wyjechać za granicę. Analizy statystyczne pokazują także dużą stabilność preferencji, jeżeli chodzi o spędzanie wakacji w Polsce lub za granicą. Wśród badanych, którzy w ubiegłym roku nie wypoczywali poza miejscem zamieszkania, a w tym roku chcieliby wyjechać, dominują ci, którzy planują wypoczynek krajowy.

ODPOWIEDZI RESPONDENTÓW DEKLARUJĄCYCH ZAMIAR WYJAZDU NA CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK (N=593)

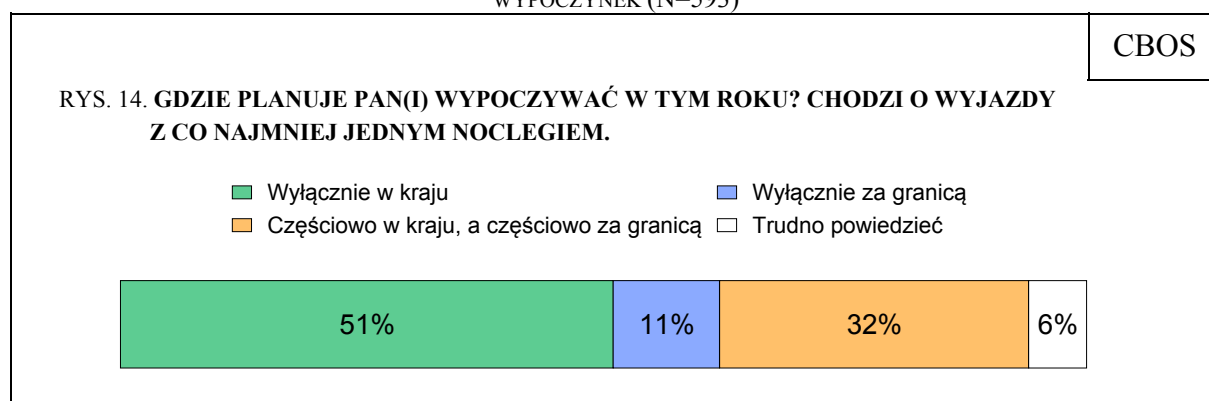

Tabela 5

Plany na rok 2016	Wyjazdy wypoczynkowe w roku 2015			
	Wypoczywał(a) wyłącznie w kraju	Wypoczywał(a) wyłącznie za granicą	Wypoczywał(a) częściowo w kraju, a częściowo za granicą	Nie wyjeżdżał(a) na wypoczynek
	w procentach			
Zamierza wypoczywać wyłącznie w kraju	60	6	15	17
Zamierza wypoczywać wyłącznie za granicą	2	41	6	3
Zamierza wypoczywać częściowo w kraju, a częściowo za granicą	18	31	71	2
Zamierza wyjechać na wypoczynek, ale jeszcze nie wie dokąd	4	5	3	2
Nie planuje wyjazdu	5	10	1	62
Nie wie, czy wyjedzie na wypoczynek w tym roku	11	7	3	14

Polacy wyjeżdżający na wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania, którzy skorzystali przynajmniej przez jedną noc z miejsc zbiorowego lub indywidualnego zakwaterowania w odwiedzanym miejscu, stanowili w 2015 roku nieco ponad połowę ogółu dorosłych. Wyniki tegorocznego badania potwierdzają wcześniejsze wnioski, iż wyjazdy w celach wypoczynkowych lub turystycznych stały się elementem stylu życia dobrze wykształconych, zamożniejszych Polaków, nadal jednak stosunkowo rzadko korzystają z nich badani, którzy nie ukończyli wyższych uczelni, są mniej zamożni, starsi, a także osoby utrzymujące się z pracy we własnych gospodarstwach rolnych.

Podsumowując wyniki badania dotyczące ubiegłorocznych wyjazdów urlopowych można powiedzieć, że zwyczaje Polaków w zakresie wypoczynku wyjazdowego w ostatnich latach podlegają niewielkim zmianom. Nieznaczny spadek odsetka ogółu wyjeżdżających w 2015 roku wiąże się ze zmniejszeniem się odsetków osób korzystających wyłącznie z wyjazdów najkrótszych i wyjazdów krajowych. W roku 2015, podobnie jak w latach poprzednich, Polacy najczęściej wypoczywali w kraju (choć w porównaniu z poprzednim rokiem odsetek korzystających z krajowych wyjazdów wypoczynkowych i turystycznych się zmniejszył). Jednocześnie w ubiegłym roku ponownie przybyło dorosłych Polaków wypoczywających za granicą.

Warto też dodać, iż w roku 2015 rzadziej niż rok wcześniej przyczyną rezygnacji z wyjazdów wypoczynkowych z co najmniej jednym noclegiem był brak środków finansowych, częściej natomiast obowiązki domowe, stan zdrowia lub zaawansowany wiek.

Opracowała
Barbara BADORA